

SPOROČILO ZA MEDIJE

Pred poletno planinsko sezono PZS, GRZS in Policija za varnejši obisk gora

Z Dnem slovenskih planinskih doživetij, ki 18. junija s celodnevним planinskim dogajanjem vabi na Golte odrasle, mlade in najmlajše planince ter turne kolesarje, se uradno začne poletna planinska sezona, ki traja do sredine septembra in v gore privabi največ planincev. Planinska zveza Slovenije (PZS), Gorska reševalna zveza Slovenije (GRZS) in Policija so na skupni novinarski konferenci danes v Kranju predstavile trenutne razmere v gorah in napotke za varnejši obisk gora, informacije o odprtosti planinskih koč in helikopterskem reševanju v gorah, Slovensko turnokolesarsko pot, predstavitveni film GRZS in aplikacijo Gorski vodnik.

Planinska zveza Slovenije že več kot 30 let praznuje dan slovenskih planincev, peto leto pa bo pod krovom Dne slovenskih planinskih doživetij program obogatila z brezplačnim celodnevним dogajanjem za obiskovalce vseh generacij. [Dan slovenskih planinskih doživetij 2016](#) v soboto, **18. junija 2016**, na **Mozirsko koči na Golteh**, ki letos praznuje 120 let, skupaj s partnerji pripravljajo PZS, Planinsko društvo Mozirje in RTC Golte. Pri organizaciji sodelujejo planinska društva Nazarje, Rečica ob Savinji, Ljubno ob Savinji, Črna na Koroškem in Šoštanj, Naravovarstvena zveza Smrekovec in GRS Celje, medijski partner je VAL 202 ter partnerja dogodka Adriatic Slovenia in Treksta. *»Doživetja za mlade planince vključujejo družinski orientacijski pohod, ustvarjalne delavnice, plezanje na plezalni steni in veselo planinsko šolo, gorski reševalci bodo prikazali vajo reševanja jadralnega padalca z drevesa in opremo za reševanje v gorah, Policija bo izvedla helikoptersko vajo. Odrasli bodo lahko izbirali med več vodenimi planinskimi izleti z izhodišči v dolini ali na Golteh, turni kolesarji, ki se bodo lahko pridružili več vodenim vzponom na Golte, se bodo ta dan razveselili odprtja Slovenske turnokolesarske poti, osrednjo prireditev pa bo poleg spreveda društvenih praporščakov obogatil nastop planinskih pevskih zborov,«* je napovedal generalni sekretar PZS **Matej Planko**. Celoten program je objavljen v [zgibanki na spletni strani PZS](#).

Teden prej tradicionalno obeležujejo svoj dan tudi gorski reševalci. **Dan gorskih reševalcev in tekmovanje iz prve pomoči bo 11. junija 2016** na Virnikovi planini nad Jezerskim, namenjeno pa je predvsem druženju gorskih reševalcev in njihovih družinskih članov, kot je dejal predsednik GRZS **Igor Potočnik**.

»V gorskem svetu je že precej kopno, sončno, skoraj kot v dolini, na določenih planinskih poteh pa je še vedno zbit in pomrznjen sneg, ki ga lahko varno prečimo le s pomočjo derez in cepina, ki jih moramo tudi znati uporabljati. Pred kratkim smo na območju Brane zabeležili letos že deseto smrtno žrtev, ki je poskušala prečiti snežišče samo v čevljih. Pri tem je zdrsnila, poškodbe pa so bile tako hude, da je na kraju nesreče umrla. Zaradi padajočega kamenja priporočamo tudi uporabo čelade. Neizkušenost, neprimerna obutev, neznanje uporabe opreme, precenjevanje lastnih sposobnosti ... so nekateri od številnih dejavnikov, ki posameznika pogosto pripeljejo v brezizhoden položaj,« je na **trenutne razmere v gorskem svetu** in neustrezno pripravo na turo opozoril strokovni sodelavec PZS in inštruktor GRZS **Matjaž Šerkezi** ter izpostavil tudi pasti družabnih omrežij, ki brez ustreznega premisleka in znanja privabijo v gore tudi premalo izkušene.

Med **obvezno opremo**, ki sodi v nahrbtnik vsakega obiskovalca gora ne glede na vrsto ture, spadajo alu-folija ali velika črna vreča in bivač vreča, osebni komplet prve pomoči, čelna svetilka in rezervne baterije, mobilni telefon s polno baterijo, beležka in navadni svinčnik, sveča in vžigalica v vodoneprepusni vrečki ter železna rezerva (hrana, ki ima visoko energijsko vrednost in dolg rok obstojnosti, je lahka in ima majhen volumen). Planinci naj s seboj vzamejo tudi topla oblačila ter kapo in rokavice; v gorskem svetu se vreme namreč zelo hitro spremeni, zelo nizke temperature in sneg poleti v gorah niso nič nenavadnega in največ podhladitev je ravno v poletnih mesecih. Na zahtevnih in zelo zahtevnih planinskih poteh naj uporabljajo samovarovalni sestav s plezalnim pasom in čelado; pomembno je, da opremo znajo uporabljati. V **poletni planinski sezoni** je še posebej pomembna zaščita pred soncem s sončno kremo in sončnimi očali. Obiskovalci gora naj uporabljajo tudi pokrivalo in na pohodih poskrbijo za zadostno količino brezalkoholne tekočine. Planinci naj se na pot odpravijo dovolj zgodaj, da se izognejo poletni vročini in popoldanskim nevihtam. **Pred turo** naj se vsak obiskovalec gora vpraša o svoji psihofizični pripravljenosti in primernosti izbrane poti, poskrbi za ustrezna oblačila, ki ga bodo zaščitila pred morebitnim vetrom, mrazom in padavinami, ter preveri vremensko napoved in odprtost planinskih koč. Pomembno si je urediti tudi **zavarovanje za planinsko dejavnost**. V Sloveniji visoke stroške reševanja v gorah krijeta ZZZS in država, v primeru malomarnosti pa posameznik sam, medtem ko mora v tujini za to poskrbeti vsak sam. Članstvo v planinski organizaciji že vključuje zavarovanje za kritje stroškov reševanja v tujini, poskrbeti je treba le za [ustrezno vrsto članarine](#). Ves čas je treba imeti tudi v mislih, da **smo na vrhu šele na polovici poti – naš cilj je varno priti domov**. Več v dodatnem gradivu [Kako varneje v gore – nasveti za varnejše obiskovanje gorskega sveta](#).

»Od 178 planinskih koč, zavetišč in bivakov je **že danes odprtih 156**, preostale koč bodo odprli do konca junija. Danes se odpirata Vodnikov dom na Velem polju in Bregarjevo zavetišče na planini Viševnik. Konec tedna, 11. in 12. junija, se odpirata Cojzova koča in Kocbekov dom v Kamniško-Savinjskih Alpah, kjer bodo potem odprte že vse koč, ter Gomiščkovo zavetišče na Krnu. 15. junija sledi odprtje koč v Karavankah (Dom na Kofcah, Dom pod Storžičem in Roblekov dom), 16. junija se odpreta Pogačnikov dom na Kriških podih in Koča pod Bogatinom ter 17. junija Dom Zorka Jelinčiča na Črni prsti. Predvidoma 18. junija se odpreta Koča pri Triglavskih jezerih in Triglavski dom na Kredarici. 25. junija se odpirata še koči pod Triglavom, Dom Planika in Koča na Doliču, ter predvidoma Koča na Mangrskem sedlu. Konec junija, a termin še ni določen, pa Zasavska koča na Prehodavcih in Zavetišče pod Špičkom,« je s **trenutno odprtostjo planinskih koč** novinarje seznanil strokovni sodelavec PZS **Dušan Prašnikar**. Zaenkrat ostaja zaprt Dom Petra Skalarja na Kaninu, predvidoma v letošnji sezoni pa tudi Bivač II na Jezerih zaradi postavitve nadomestnega bivaka. Letos naj bi vrata odprl bivač na Kaninu, v neposredni bližini Doma Petra Skalarja. **Ažurno osvežene podatke o odprtosti planinskih koč** lahko planinci preverijo [na spletni strani PZS](#) na naslovu www.pzs.si/koce.php. Prašnikar je priporočil še **rezervacijo prenočišča** v planinskih kočah in opozoril, naj planinci, ki ne bodo prišli prespat v koč, o tem pravočasno obvestijo osebje v koči. Planinska zveza priporoča, da obiskovalci za prenočevanje v planinskih kočah uporabljajo **svojo posteljnino**, ki jo prinesejo s seboj.

»V primerjavi z letom 2015 je število nesreč nekoliko manjše, saj letos beležimo 95 posameznih primerov, medtem ko smo jih v letu 2015 v istem obdobju osem več. Še vedno je zaskrbljujoče število mrtvih, saj smo v letu 2016 iz gora pripeljali že 10 posameznikov, med njimi tudi nekaj primerov samomorov,« je **statistiko reševanja v gorah** ter primerjavo med letoma 2015 in 2016 ([Statistika nesreč od 1. 1. do 6. 6. 2016](#)) predstavil predsednik GRZS **Igor Potočnik**. Poudaril je, da je zdrs še vedno najpogostejši vzrok nesreč v naših gorah, ključno vlogo pa odigra slaba priprava na turo

vključno s precenjevanjem lastnih sposobnosti, malomarnostjo, neupoštevanjem pravil hoje, objestnostjo ter nepravilno oz. pomanjkljivo opremljenostjo. Gorski reševalci so letos največkrat pomagali državljanom Slovenije, sledijo Hrvati, nato Nemci in Poljaki, med najbolj obremenjena društva GRS v začetku leta pa sodijo Kamnik, Tolmin, Radovljica in Bohinj.

Robert Kralj, vodja gorske enote Policije in pomočnik vodje Letalske policijske enote, je predstavil **helikoptersko reševanje v gorah**. *»Prvi junijski konec tedna se je že začelo redno helikoptersko dežurstvo gorskih reševalcev, zdravnikov in policistov na Brniku, ki bo potekalo do 2. oktobra, junija in septembra od petka do nedelje, julija in avgusta pa vse dni v tednu,«* je napovedal Kralj ter opisal ustrezno ravnanje planincev v primeru prihoda helikopterja na reševalno intervencijo, kjer je najpomembneje, da poškodovanega ne puščamo samega, sebe in poškodovanega zavarujemo pred pišem helikopterja in padajočim kamenjem ter upoštevamo navodila reševalcev. *»V primeru nesreče vedno kličite 112 in nikamor drugam, saj s tem skrajšate odzivni čas gorskih reševalcev. Za nas je neprecenljivo tudi, da nam na mestu nesreče signalizirajo le tisti, ki so tam, in ne kar vsi mahajo v pozdrav,«* je še opozoril. **Več o helikopterskem reševanju** si lahko preberete [tukaj](#).

V Kranju je bil premierno predvajan **kratki film o gorskem reševanju**, ki govori o najplemenitejši dejavnosti – reševanju človeških življenj. Gorski reševalci za omenjeno delo niso plačani, je pa najlepše plačilo zanje vsako rešeno življenje in vsako leto jih je kar nekaj. Poleg reševalcev na terenu, ki vsakič opravijo največji del reševanja, ne glede na vremenske pogoje, letni čas ali uro, je pri reševanju nepogrešljiv del tudi pomoč helikopterja Policije in Slovenske vojske. *»Poskusil sem pokazati točno tisto, kar reševalce v očeh mnogih dela heroje. Ne samo tekanja, reševanja, spuščanja po vrvi, letenja s helikopterjem in oskrbovanja ran, kar sicer delajo tudi švicarski, pa francoski in še kateri reševalci, temveč redkejšo, v Sloveniji skoraj edinstveno in plemenito – prostovoljsko plat,«* je izpostavil režiser in scenarist filma **Anže Čokl**. **Predstavitveni film GRZS** je dosegljiv [na spletu](#), zgodba in ozadje snemanja filma s fotografijami so objavljeni [na tej povezavi](#). Več o filmu in njegovem nastajanju tudi v [dodatnem gradivu](#).

Turno kolesarstvo postaja vse bolj priljubljena dejavnost članov PZS. Kot dodatno spodbudo za njegov razvoj je [Komisija za turno kolesarstvo PZS](#) pripravila krožno kolesarsko pot, ki obide vse pomembnejše slovenske gorske skupine, meri okoli 1800 kilometrov in premaga 50.000 metrov višinske razlike v vzponu. **Slovenska turnokolesarska pot** (STKP) je izrazit primer prispevka k trajnostni mobilnosti in eden izmed večjih projektov na področju kolesarjenja na Slovenskem. *»Osnovna trasa poti tehnično ni posebej zahtevna, saj želimo pritegniti širok krog turnih kolesarjev, je pa mestoma naporna, ponekod bo treba kolo tudi potiskati, vendar nikjer nositi. Pot vodi po neprometnih stranskih cestah, poljskih poteh, gozdnih vlakah in stezah. Osnovni trasi bomo postopoma dodajali kratke zahtevnejše različice, namenjene predvsem spustom. Speljana je tako, da pogosto vodi mimo železniških postaj, s čimer želimo spodbuditi obiskovalce, da se do izhodišč večdnevni etap pripeljejo in tudi vrnejo z vlakom,«* je novo kolesarsko pridobitev predstavil načelnik Komisije za turno kolesarstvo PZS **Jože Rován** in še dodal: *»Kolesarji, ki se bodo orientirali s pomočjo GPS-sledi, zemljevidov in dvonamenskih markacij, bodo na poti spoznali pestrost slovenske vzpete pokrajine in številne pomembne točke planinske, narodopisne in tehnične zgodovine. Poteka mimo 112 kontrolnih točk, med njimi je tudi okoli 50 planinskih koč v manj obiskanih hribovitih predelih, in kolesarji bodo obisk dokazali z odtisom žigov v Dnevnik STKP.«* **Podrobnejšo predstavitev STKP** najdete [na tej povezavi](#).

»PZS že vrsto let sodeluje z Zavarovalnico Triglav pri vseslovenski ekološki akciji Očistimo naše gore, ki prerašča svoj osnovni namen in se širi tudi na področje varnosti v gorah in ozaveščanja obiskovalcev,«

je za konec povedal generalni sekretar PZS **Matej Planko, Ana Cergolj Kebler** iz Zavarovalnice Triglav, vodja projekta Očistimo naše gore, pa je predstavila brezplačno mobilno aplikacijo [Gorski vodnik](#), ki bo v pomoč planincem pri načrtovanju poti v slovenske gore: *»V aplikaciji boste med drugim našli 6.219 odsekov poti v skupni dolžini 9.872 km, 1.972 planinskih poti, 536 vrhov, 176 planinskih koč, bivakov in zavetišč, ki delujejo pod okriljem PZS, 77 naravnih znamenitosti, 69 planin in 665 parkirišč oziroma izhodišč.«* Več o aplikaciji lahko izveste [tukaj](#).

Manca Čujež

Dodatne informacije:

Manca Čujež, predstavnica PZS za odnose z javnostmi, 040 352 665, pr@pzs.si

Matjaž Šerkezi, predsednik KINFO GRZS, 041 663 446, press@grzs.si